

UNIVERSITAS CAROLINA PRAGENSIS
založena 1348

Univerzita Karlova v Praze
Fakulta sociálních věd
Institut ekonomických studií

Opletalova 26
110 00 Praha 1
TEL: 222 112 330
TEL/FAX: 222 112 304
E-mail: ies@mbox.fsv.cuni.cz
<http://ies.fsv.cuni.cz>

Posudek diplomové práce

Autor: Martina Mysíková
Název diplomové práce: Postavení žen na trhu práce

Diplomová práce se zabývá ekonomickými teoriemi popisujícími genderové nerovnosti na trhu práce. Konkrétně analyzuje postavení žen na trhu práce v ČR i v EU, používané politiky ovlivňující participaci žen na trhu práce a v závěru pomocí ekonometrického modelu rozkládá mzdový rozdíl mezi muži a ženami a participaci mužů a žen.

Ekonomické teorie vysvětlující genderové nerovnosti - segregaci a diskriminaci žen v zaměstnání vidí příčiny buď v nižším lidském kapitálu žen, v menším užítku zaměstnavatele přijímajícího ženy a ve výběru „ženských“ povolání. Takže příčiny vidí v přístupu, jak na straně žen, tak i zaměstnavatelů. Tyto myšlenkové stereotypy se těžko mění, i v případě jejich ekonomické neefektivnosti.

Autorka se zabývá politikami, které by měly vést k vyšší participaci žen a následně i k menším rozdílům v mzdovém ocenění. Jedná se především o politiky, které umožní skloubit zaměstnání s péčí o děti a které motivují ženy k brzkému nástupu do zaměstnání: délka mateřské dovolené, výše a doba vyplácení rodičovského příspěvku, předškolní zařízení pro děti, práce na částečný úvazek. Rozebírá také nový prvek české daňové legislativy – společné zdanění manželů.

V hodnocení dopadů společného zdanění (kap.3.1.) souhlasím s mnoha závěry, především nerovnoměrného dopadu na rodiny s dětmi, opomenutí rodičů – samoživitelů, jediné sporná mi připadá argumentace týkající se dopadu společného zdanění na ochotu žen participovat na trhu práce. Úspora, která vyplývá ze společného zdanění, podle mne není chápána v rodinách striktně individuálně – tzn., že pro vícevydělavajícího partnera jako úspora a pro méněvydělavajícího partnera jako dodatečné zdanění práce. Podle mne se jedná o ryze technickou záležitost výpočtu daňové úspory, důležitý je pro rodinu konečný výsledek. U žen, které by mohly být tímto demotivovány při nástupu do zaměstnání po mateřské dovolené je podle mne důležitější výše rodičovského příspěvku a délka jeho vyplácení, jak autorka rozebírá v kap. 3.2.

Jako možnou podporu vstupu žen na pracovní trh představuje práce na částečný úvazek. Podíl žen pracujících na částečný úvazek je v zemích EU velice různý, liší se především ve skupině nových členských států EU, dále dle regionu. Daným tématem se diplomová práce zabývá čistě ekonomicky, nezahrnuje do svého výzkumu sociální aspekty zaměstnanosti žen (např. v jižních státech Evropy jako je Itálie je často nízká zaměstnanost žen vysvětlována společenským klimatem a neexistujícími sociálními zařízeními, které by umožňovaly péči o děti a také nesamostatné seniory z rodiny). Nemyslím, že to je nedostatek práce, jenom je vidět, že rozbor rozdílů míry participace žen nebo podíl žen pracujících na částečný úvazek v různých státech EU je obtížný pouze ekonomickými faktory.

Rozklad mzdového rozdílu mezi muži a ženami v ČR je překvapivý v tom, jak je malý efekt vybavení mužů a žen, se kterým počítají v úvodu práce prezentované teorie. Tento aspekt vysvětluje autorka tím, že v ČR pracují muži jak s vysokou tak i nízkou efektivitou práce, ale ve skupině žen převažují ženy s vysokou produktivitou práce. Vyšší podíl zaměstnaných žen by pravděpodobně vedl k větším mzdovým rozdílům. Významnou příčinou rozdílu je tedy diskriminace a dále nejspíš segregace, kterou uvedený model nezahrnuje.

Diplomová práce dokazuje autorčinu schopnost zpracování rozsáhlého souboru odborné literatury, přínos práce vidím v aktuálním hodnocení situace včetně dopadů politik a ve vlastním modelu rozkladu mzdových rozdílů, který (jak i autorka naznačuje) znamená perspektivu další výzkumné práce. Práce je přehledná, logicky strukturovaná, doplněná ilustrujícími tabulkami a grafy, literatura je standardně citovaná.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit výborně (případně další ocenění).

Ing. Monika Holmáňová

V Praze dne 23.6.2006